

**คุณลักษณะของบัณฑิตและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาและบัณฑิต
หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน
วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี**

The Desirable Characteristics and The Twenty-First-Century Skills for Students and Graduates from the Bachelor of Community Public Health Program, the Department of Community Public Health, Sirindhorn College of Public Health Suphanburi

ธานีรินทร์ สุธีประเสริฐ ศษ.ม.* สุรศักดิ์ สุนทร Ph.D.* วิโรจน์ เอี่ยมระหงส์ วท.ม.*
วัชรินทร์ โกมลมาลัย ปร.ด.** ธนิษฐา ทองนาค ส.ม.* หัตยา เพ็ชรเจริญ Dr.P.H.**
Tanin Suteprasert M.Ed.* Surasak Soonthron Ph.D.* Wirot lamrahong M.Sc.*
Watcharin Komolmalai Ph.D.* Thanittha Thongnak M.P.H.* Hataya Petcharoen Dr.P.H.**

Received : 30 AUG 2019 / Revised : 6 DEC 2019 / Accepted : 17 DEC 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะของบัณฑิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาและบัณฑิต หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากบัณฑิตรุ่น 1 รุ่น 2 นักศึกษารุ่น 3 และรุ่น 4 รวม 127 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และการทดสอบ One-Way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่าผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตรุ่น 1 และรุ่น 2 ทั้งรายด้านและภาพรวมอยู่ในระดับสูง นักศึกษารุ่น 3 และรุ่น 4 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตรุ่น 1 และรุ่น 2 รายด้านและภาพรวมอยู่ในระดับสูง นักศึกษารุ่น 3 และรุ่น 4 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 รุ่น พบทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ทักษะด้านการเขียนและการอ่าน จากการเปรียบเทียบพบบัณฑิตทั้งรุ่น 1 และรุ่น 2 มีค่าเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 แตกต่างและสูงกว่านักศึกษารุ่น 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยบัณฑิตรุ่นที่จะมีผลลัพธ์การเรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สูงกว่ารุ่นน้อง

ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากสถานที่จริง มีโอกาสใช้ทักษะทั้งในและนอกห้องเรียนในขณะที่ยังศึกษาอยู่ในวิทยาลัย

คำสำคัญ : คุณลักษณะของบัณฑิต/ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 / สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน

* อาจารย์ ภาควิชาสาธารณสุขชุมชน วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี

** อาจารย์ ภาควิชาสาธารณสุขชุมชน วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี

* Instructor at the Department of Community Public Health, Sirindhorn College of Public Health Suphanburi, Thailand

**Instructor at the Department of Community Public Health, Sirindhorn College of Public Health Chonburi, Thailand

วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย
ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

Abstract

This descriptive research aimed at exploring and comparing the attributes among both graduates and students with the six learning outcomes and the twenty-first-century skills from the Bachelor of Public Health Program, the Department of Community Public Health, Sirindhorn College of Public Health Suphanburi. Data were collected from the total of 127 participants by simple random sampling, including batch one and two graduates, and batch three and four students from the Bachelor of Community Public Health Program. Data analysis were presented as frequency, percentage, standard deviation, minimum and maximum values, and the One-Way ANOVA test.

The results showed that learning outcomes of batch one and two graduates from each dimension and overall were at high level, while students in batch three and four presented the medium level. For the twenty-first-century skills of graduates from batch one and two, findings indicated that each dimension and overall skills were at high level, while students from batch three and four showed the overall score at the medium level. Interestingly, all four batches exhibited the lowest level in writing and reading skills. When comparing the graduates from both batch one and two with batch three and four students, findings showed that the average learning outcomes and the twenty-first-century skills were statistically significant difference at the high level with the p-value of 0.001. Results also suggested that graduates from previous batches had higher learning outcomes and twenty-first-century skills than junior students in later batches.

This is therefore advisable that the agglomeration of diverse learning activities should be manipulated so as to shape students' experiences from the real workplace and an opportunity to practice their skills inside and outside the classroom while studying at the college.

Keywords: attributes of the graduates / the twenty-first-century skills / Department of Community Public Health

บทนำ

การศึกษามีส่วนสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน ได้มุ่งเน้นการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome; LO) ของนักศึกษา 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประเทศไทย, 2557) ในขณะที่กระบวนทัศน์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้ามสาระวิชาไปสู่การเรียนรู้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งนักเรียนต้องเรียนรู้เอง โดยมีครูเป็นผู้แนะนำและช่วยออกแบบกิจกรรมให้นักเรียนสามารถประเมินความก้าวหน้าการเรียนรู้ของตนเองได้ Trilling & Fadel (2009) กล่าวว่าทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยการเรียนรู้ 3Rs7Cs ซึ่ง 3Rs ประกอบด้วย 1) Reading (การอ่าน) 2) Writing (การเขียน) 3) Arithmetics (คณิตศาสตร์) 7Cs ประกอบด้วย 1) Critical Thinking & Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา) 2) Creativity & Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม) 3) Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) 4) Collaboration, Teamwork & Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ) 5) Communication, Information & Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ) 6) Computing & ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) และ 7) Career & Learning Skills (ทักษะด้านอาชีพและทักษะการเรียนรู้)

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นสถาบันการศึกษาในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรสาธารณสุข ในปีการศึกษา 2560 นักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน รุ่น 1-2 ได้สำเร็จการศึกษาไปแล้วและนักศึกษารุ่น 3 และ 4 กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 และ 4 เป็นนักศึกษาที่ใช้หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2555 ซึ่งเป็นหลักสูตรสมทบมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อจัดการเรียนการสอน และระบบการประเมินคุณภาพ กำหนดให้มีการติดตามคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยซึ่งเป็นอาจารย์ในภาควิชาสาธารณสุขชุมชน จึงเห็นควรศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของบัณฑิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาและบัณฑิตแต่ละรุ่นตามแนวคิดของ Trilling & Fadel ที่ประกอบด้วย 3Rs และ 7Cs เพื่อสะท้อนการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการหลักสูตร นำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้มีทักษะในการดำรงชีวิตและการทำงาน
ในอนาคต เป็นบุคลากรสาธารณสุขที่มีคุณภาพตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการและสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของบัณฑิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านของ
นักศึกษาและบัณฑิตแต่ละรุ่น
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาและบัณฑิตแต่ละรุ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้
ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บัณฑิตรุ่น 1 จำนวน 47 คน บัณฑิตรุ่น
2 จำนวน 41 คน นักศึกษารุ่น 3 จำนวน 47 คน และนักศึกษารุ่น 4 จำนวน 34 คน รวม 169 คน
คำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน (Krejice & Morgan อ้างถึงใน ธีรวิฑู
เอกะกุล, 2543) ได้ขนาดตัวอย่างไม่น้อยกว่า 118 คน เพื่อป้องกันแบบสอบถามที่ส่งกลับไม่ครบถ้วน
ไม่สมบูรณ์ กำหนดขนาดตัวอย่างเพิ่มร้อยละ 10 รวมเป็น 130 คน และใช้การสุ่มอย่างง่ายในการคัด
เลือกตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออก
เป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตและนักศึกษา มีลักษณะคำถามแบบเปิด-ปิดให้เลือกตอบ
จำนวน 4 ข้อ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ 6 ด้าน จำนวน 47 ข้อ
เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งมีค่า
คะแนนเท่ากับ 5 4 3 2 และ 1 คะแนน ตามลำดับ และส่วนที่ 3 ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จำนวน 20
ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าเช่นเดียวกับส่วนที่ 2 ในการแปลความหมายระดับคะแนนผลลัพธ์
การเรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ ใช้เกณฑ์ของชูศรี วงศ์รัตน์
(2550) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อยู่ใน
ระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อยู่ใน
ระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อยู่ใน
ระดับปานกลาง

- ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย

- ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

คุณภาพเครื่องมือ การหาคุณภาพเครื่องมือโดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม หรือดัชนีความสอดคล้องโดยหาค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและรองผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ เลือกข้อที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักศึกษารุ่น 5 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 42 คน นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ส่วนที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.975 ส่วนที่ 3 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.939 จึงนำเครื่องมือดังกล่าวไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากกลุ่มวิจัยและบริการวิชาการ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี ตามเอกสารรับรองเลขที่ PHCSP-อจ.015 และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนเมษายน 2561 ถึง มิถุนายน 2561 ดังนี้

1. บัณฑิตรุ่นที่ 1 และ 2 ดำเนินการดังนี้
2. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานขอที่อยู่ ที่ทำงานจากบัณฑิต เพื่อจัดส่งแบบสอบถามให้บัณฑิต

3. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้อำนวยการวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี ถึงบัณฑิตเป็นรายบุคคล

4. ผู้วิจัยส่งหนังสือราชการโดยแบบสอบถามให้บัณฑิตคนละ 1 ชุด เพื่อตอบและส่งกลับลงในซองจดหมายติดแสตมป์ที่ผู้วิจัยได้จัดเตรียมไว้ให้ และให้ส่งคืนผู้วิจัยในระยะเวลาที่กำหนด

5. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับมาตรวจสอบความครบถ้วนของข้อความคำตอบ ได้รับแบบสอบถามฉบับที่ครบถ้วนสมบูรณ์จากบัณฑิตรุ่น 1 ร้อยละ 48.94 และรุ่น 2 ร้อยละ 65.85 นักศึกษารุ่นที่ 3 และ 4 ดำเนินการดังนี้

- ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้บัณฑิตทุกคนตอบในชั้นเรียน ซึ่งเป็นช่วงเวลาว่างจากการเรียน โดยผู้วิจัยชี้แจงวิธีการตอบแบบสอบถามด้วยตนเองเพื่อให้นักศึกษาทุกคนเข้าใจก่อนลงมือตอบ ซึ่งไม่มีการลงชื่อหรือรหัสนักศึกษาแต่อย่างใด นักศึกษาคนใดไม่ประสงค์ตอบก็ให้ส่งแบบสอบถามฉบับเปล่า โดยให้หัวหน้าห้องเป็นผู้รวบรวมส่งผู้วิจัยที่ภาควิชาภายในระยะเวลาที่กำหนด

- ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับมาตรวจสอบความครบถ้วนของข้อความคำตอบ ได้รับแบบสอบถามฉบับที่ครบถ้วน สมบูรณ์จากนักศึกษารุ่น 3 ร้อยละ 93.62 และนักศึกษารุ่น 4 ร้อยละ 97.06

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การนำเสนอข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตและนักศึกษา นำเสนอโดยใช้สถิติพรรณนา ด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด ตามลักษณะของตัวแปร
2. การประเมินระดับผลลัพธ์การเรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในแต่ละด้านและภาพรวม วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตและนักศึกษาแต่ละรุ่นด้วยสถิติ One-Way ANOVA

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตและนักศึกษา

- **บัณฑิตรุ่น 1 และ 2** พบว่าบัณฑิตรุ่น 1 ที่ตอบแบบสอบถามเป็นชาย 5 คน หญิง 18 คน อายุเฉลี่ย 26.83 ปี อายุน้อยสุด 23 ปี และมากที่สุด 42 ปี ปฏิบัติงานที่ รพ.สต. 14 คน รพช. 4 คน รพท. 4 คน และ อบต. 1 คน สำหรับบัณฑิต รุ่น 2 เป็นชาย 2 คน หญิง 25 คน อายุเฉลี่ย 24.56 ปี อายุน้อยสุด 23 ปี และมากที่สุด 36 ปี ปฏิบัติงานที่ รพ.สต. 16 คน รพช. 8 คน รพท. 1 คน และ สสอ. 2 คน

- **นักศึกษารุ่น 3 และ 4** พบว่านักศึกษารุ่น 3 ที่ตอบแบบสอบถามเป็นชาย 10 คน หญิง 33 คน อายุเฉลี่ย 23.77 ปี อายุน้อยสุด 21 ปี และมากที่สุด 37 ปี สำหรับนักศึกษารุ่น 4 เป็นชาย 2 คน หญิง 31 คน อายุเฉลี่ย 21.61 ปี อายุน้อยสุด 21 ปี และมากที่สุด 38 ปี ทุกคนกำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 ระดับผลลัพธ์การเรียนรู้(LO) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตและนักศึกษา

- **ระดับผลลัพธ์การเรียนรู้** ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome; LO) ของบัณฑิตรุ่น 1 และรุ่น 2 ทั้งรายด้านและภาพรวมอยู่ในระดับมาก และแต่ละด้านไปในทิศทางเดียวกัน ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านความรู้ สำหรับ รุ่น 3 และรุ่น 4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและอยู่ในระดับมาก ส่วน 4 ด้านที่เหลือและภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง *ดังตารางที่ 1*

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ (LO) รายด้านและภาพรวม จำแนกตามรุ่นของบัณฑิตและนักศึกษา

ผลลัพธ์การเรียนรู้ (LO)	บัณฑิต						นักศึกษา					
	รุ่น 1 (23 คน)			รุ่น 2 (27 คน)			รุ่น 3 (44 คน)			รุ่น 4 (33 คน)		
	Mean	SD	ระดับ	Mean	SD	ระดับ	Mean	SD	ระดับ	Mean	SD	ระดับ
1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.09	.362	มาก	4.14	.463	มาก	3.78	.448	มาก	3.59	.457	มาก
2) ด้านความรู้	3.70	.334	มาก	3.64	.522	มาก	3.34	.485	ปานกลาง	3.06	.549	ปานกลาง
3) ด้านทักษะทางปัญญา	3.74	.359	มาก	3.68	.471	มาก	3.27	.463	ปานกลาง	3.09	.462	ปานกลาง
4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.06	.350	มาก	4.12	.510	มาก	3.90	.469	มาก	3.67	.512	มาก
5) ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.81	.403	มาก	3.75	.536	มาก	3.25	.396	ปานกลาง	3.12	.422	ปานกลาง
6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	3.73	.370	มาก	3.67	.650	มาก	3.28	.403	ปานกลาง	3.06	.526	ปานกลาง
ภาพรวม	3.84	.273	มาก	3.81	.428	มาก	3.45	.319	ปานกลาง	3.24	.412	ปานกลาง

- ระดับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ระดับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามหลัก 3Rs 7Cs ของบัณฑิตรุ่น 1 และรุ่น 2 ทั้งรายด้านและภาพรวม อยู่ในระดับมาก สำหรับนักศึกษา รุ่น 3 และรุ่น 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 รุ่นพบทักษะที่มีค่าเฉลี่ยลำดับต้น ๆ เป็นทักษะทางด้านอาชีพและทักษะการเรียนรู้ ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แต่กลับพบว่าทักษะด้านการเขียน การอ่าน คณิตศาสตร์ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา และทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรมเป็นทักษะที่บัณฑิตและนักศึกษาทั้ง 4 รุ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับท้ายๆ ดังตารางที่ 2

วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย
ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 รายด้านและภาพรวม
จำแนกตามรุ่นของบัณฑิตและนักศึกษา

ทักษะแห่ง ศตวรรษที่ 21	บัณฑิต						นักศึกษา					
	รุ่น 1 (23 คน)			รุ่น 2 (27 คน)			รุ่น 3 (44 คน)			รุ่น 4 (33 คน)		
	Mean	SD	ระดับ	Mean	SD	ระดับ	Mean	SD	ระดับ	Mean	SD	ระดับ
1) การอ่าน	3.65	.509	มาก	3.69	.736	มาก	2.98	.590	ปาน กลาง	3.17	.445	ปาน กลาง
2) การเขียน	3.70	.559	มาก	3.57	.616	มาก	2.86	.677	ปาน กลาง	2.88	.451	ปาน กลาง
3) คณิตศาสตร์	3.70	.419	มาก	3.61	.859	มาก	3.18	.483	ปาน กลาง	3.03	.544	ปาน กลาง
4) ทักษะด้านการคิด อย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ ปัญหา	3.91	.492	มาก	3.63	.659	มาก	3.23	.614	ปาน กลาง	3.18	.556	ปาน กลาง
5) ทักษะด้านการ สร้างสรรค์และ นวัตกรรม	3.70	.559	มาก	3.56	.655	มาก	3.31	.593	ปาน กลาง	3.27	.601	ปาน กลาง
6) ทักษะด้าน ความเข้าใจ ความ ต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์	4.02	.574	มาก	4.35	.662	มาก	4.00	.739	มาก	3.76	.876	มาก
7) ทักษะด้านความ ร่วมมือ การทำงาน เป็นทีมและภาวะผู้นำ	4.11	.563	มาก	3.94	.670	มาก	3.64	.623	มาก	3.55	.689	มาก
8) ทักษะด้านการ สื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ	4.07	.550	มาก	3.87	.742	มาก	3.41	.622	ปาน กลาง	3.29	.468	ปาน กลาง
9) ทักษะด้าน คอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	4.09	.615	มาก	4.20	.737	มาก	3.61	.722	มาก	3.47	.585	ปาน กลาง
10) ทักษะด้านอาชีพ ทักษะการเรียนรู้	4.35	.487	มาก	4.15	.585	มาก	3.64	.726	มาก	3.80	.624	มาก
ภาพรวม	3.93	.355	มาก	3.86	.519	มาก	3.39	.450	ปาน กลาง	3.34	.375	ปาน กลาง

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ (LO) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตและนักศึกษา ในแต่ละด้านและภาพรวม

- **ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้** จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของบัณฑิตและนักศึกษาในแต่ละรุ่น พบว่า รุ่น 1 มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เท่ากับ 180.52 มากกว่ารุ่น 2 ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 179.30 และรุ่น 2 มีค่าเฉลี่ยมากกว่ารุ่น 3 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 162.07 และรุ่น 4 มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ต่ำที่สุดคือ 152.15 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บัณฑิตและนักศึกษาต่างรุ่นกันมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 อย่างน้อย 1 คู่ ดังตารางที่ 3 และตารางที่ 4

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ จำแนกตามรุ่นของบัณฑิตและนักศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ระหว่างกลุ่ม	7.515	3	2.505	19.006	<0.001***
ภายในกลุ่ม	16.212	123	.132		
รวม	23.727	126			

***p<0.001

จากการเปรียบเทียบบัณฑิตและนักศึกษาแต่ละรุ่นกับค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายคู่ด้วย Scheffe's method พบว่า บัณฑิตรุ่น 1 มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้แตกต่างและสูงกว่านักศึกษารุ่น 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($P<0.001$) และบัณฑิตรุ่น 2 มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้แตกต่างและสูงกว่านักศึกษารุ่น 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($P<0.001$) แต่บัณฑิตรุ่น 1 กับรุ่น 2 และนักศึกษารุ่น 3 กับรุ่น 4 มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ จำแนกตามรุ่นของบัณฑิตและนักศึกษา

รุ่นของบัณฑิตและนักศึกษา	Mean	บัณฑิตรุ่น 2	นักศึกษารุ่น 3	นักศึกษารุ่น 4
บัณฑิตรุ่น 1	180.52	.03	.39***	.60***
บัณฑิตรุ่น 2	179.30		.37***	.58***
นักศึกษารุ่น 3	162.07			.21
นักศึกษารุ่น 4	152.15			-

***p<0.001

วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย
ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

- ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตและนักศึกษาในแต่ละรุ่น พบว่า รุ่น 1 มีค่าเฉลี่ยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เท่ากับ 78.57 มากกว่ารุ่น 2 ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 77.15 และรุ่น 2 มีค่าเฉลี่ยมากกว่ารุ่น 3 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67.70 และรุ่น 4 มีค่าเฉลี่ยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ต่ำที่สุดคือ 66.79 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บัณฑิตและนักศึกษาต่างรุ่นกันมีค่าเฉลี่ยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 อย่างน้อย 1 คู่ ดังตารางที่ 5 และตารางที่ 6

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จำแนกตามรุ่นของบัณฑิตและนักศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ระหว่างกลุ่ม	8.439	3	2.813	15.050	<.001***
ภายในกลุ่ม	22.989	123	.187		
รวม	31.428	126			

***p<0.001

จากการเปรียบเทียบบัณฑิตและนักศึกษาแต่ละรุ่นกับค่าเฉลี่ยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 รายคู่ด้วย Scedge's method พบว่า บัณฑิตรุ่น 1 มีค่าเฉลี่ยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 แตกต่างและสูงกว่านักศึกษารุ่น 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (P<0.001) และบัณฑิตรุ่น 2 มีค่าเฉลี่ยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 แตกต่างและสูงกว่านักศึกษารุ่น 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (P<0.001) แต่บัณฑิตรุ่น 1 กับรุ่น 2 และนักศึกษารุ่น 3 กับรุ่น 4 มีค่าเฉลี่ยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จำแนกตามรุ่นของบัณฑิตและนักศึกษา

รุ่นของบัณฑิตและนักศึกษา	Mean	บัณฑิตรุ่น 2	นักศึกษารุ่น 3	นักศึกษารุ่น 4
บัณฑิตรุ่น 1	78.57	.07	.54***	.59***
บัณฑิตรุ่น 2	77.15		.47***	.52***
นักศึกษารุ่น 3	67.70			.05
นักศึกษารุ่น 4	66.79			-

***p<0.001

สรุปและอภิปรายผล ผู้วิจัยขอสรุปและอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome; LO)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตอยู่ในระดับมากและไปในทิศทางเดียวกัน ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านความรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะด้านคุณธรรม จริยธรรมมีความเกี่ยวข้องกับมาตรฐานวิชาชีพสาธารณสุข และเป็นงานบริการที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ วิทยาลัยฯจึงให้ความสำคัญและส่งเสริมคุณลักษณะด้านนี้กับนักศึกษา ส่วนทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพและด้านความรู้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจเป็นเพราะในโครงสร้างหลักสูตร กำหนดหน่วยกิตสำหรับฝึกปฏิบัติในชุมชนไม่มากนัก เนื่องจากหลักสูตรถูกกำหนดขึ้นก่อนที่ พรบ. วิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ.2556 จะประกาศใช้ รวมทั้งผู้เรียนยังไม่สามารถนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ สอดคล้องกับการศึกษาของศิราณีย์ อินทรหนองไผ่ และจุฑามาศ คชโคตร (2560) รุ่งนภา จันทรา, เพ็ญศรี ทองเพชร และอติญาณ์ ศรเกษตริน (2559) ที่ต่างพบว่า ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของบัณฑิตด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านคุณธรรม จริยธรรม รองลงมา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ เจตนิพัทธ์ บุญยสวัสดิ์และคณะ (2554) ที่พบว่าบัณฑิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านคุณธรรม จริยธรรม สำหรับผลการศึกษาที่พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 มีผลลัพธ์การเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต่อผู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยลำดับท้าย ๆ อาจเนื่องมาจากกลุ่มนี้อยู่ระหว่างศึกษา ไม่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริง จึงทำให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและมีทักษะด้านวิชาชีพค่าเฉลี่ยในลำดับท้าย ๆ

การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ (LO) ในแต่ละด้าน และภาพรวม พบบัณฑิตรุ่น 1 มีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้แตกต่างและสูงกว่านักศึกษารุ่น 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($P < 0.001$) และบัณฑิตรุ่น 2 มีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้แตกต่างและสูงกว่านักศึกษารุ่น 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($P < 0.001$) แต่บัณฑิตรุ่น 1 กับรุ่น 2 และนักศึกษารุ่น 3 กับรุ่น 4 มีค่าเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องบัณฑิตมีการสั่งสมความรู้ทักษะและประสบการณ์ขณะศึกษาในชั้นปี 1 ถึงปีที่ 4 และได้เพิ่มพูนทักษะต่าง ๆ การปฏิบัติงานจริง ในขณะที่นักศึกษาอยู่ระหว่างการสั่งสมความรู้ ทักษะ และยังไม่ีประสบการณ์จริงในการปฏิบัติงานจึงทำให้คะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ (LO) ในแต่ละด้านและภาพรวมของนักศึกษาแตกต่างและต่ำกว่าของบัณฑิต

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ระดับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามหลัก 3Rs 7Cs ของบัณฑิตและนักศึกษา ทั้ง 4 รุ่น ค่าเฉลี่ยสูงลำดับแรกๆ เป็นทักษะทางด้านอาชีพและทักษะการเรียนรู้ ทักษะด้านความเข้าใจความต่าง วัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ ทักษะด้าน คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แต่ทักษะด้านการเขียน การอ่าน คณิตศาสตร์ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา และทักษะด้านการสร้างสรรค์และ นวัตกรรมเป็นทักษะที่บัณฑิตและนักศึกษาทั้ง 4 รุ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับท้าย ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก บัณฑิตและนักศึกษายู่ในยุคที่มีการติดต่อสื่อสารทางสังคมออนไลน์อย่างกว้างขวาง สามารถเข้าถึง ข้อมูลหตุยภูมิและตติยภูมิได้ง่าย มีความสามารถในการค้นคว้าข้อมูล แต่ไม่มีความละเอียดรอบคอบ ไม่มีการอ่านเพื่อจับประเด็น ขาดทักษะการอ่านที่ต้องใช้ความสามารถในการทำความเข้าใจ การตีความ และสรุปใจความ รวมทั้งทักษะการเขียนอย่างมีคุณภาพ การเขียนรายงานวิชาการ หรือการเขียนตาม หลักวิชาการที่ต้องอาศัยกระบวนกรคิดอย่างเป็นระบบก่อนที่จะถ่ายทอดเป็นลายลักษณ์อักษร และ ทักษะด้านตัวเลขที่ต้องเข้าใจข้อมูล ตัวเลข สถิติหรือการวิเคราะห์เชิงปริมาณ รวมทั้งการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตร ครูผู้สอนยังไม่ได้มีการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการ ติดต่อสื่อสารมากนัก ทั้งการเรียนการสอนในห้องเรียนและการสอนเสริม รวมทั้งไม่ได้จัดประสบการณ์ ให้นักศึกษาได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริงในชุมชนในกลุ่มวิชาชีพเฉพาะซึ่งสามารถส่งเสริมให้นักศึกษาเกิด ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้จากการฝึกในชุมชนด้วยข้อจำกัดของตัวหลักสูตร จึงส่งผลทำให้ค่าเฉลี่ย คะแนนทักษะดังกล่าวไม่สูงมากนัก สอดคล้องกับการศึกษาของกมลรัตน์ เทอร์เนอร์, ลัดดา เหลืองรัตน มาศ, สราญ นิรันรัตน์, จิราภรณ์ จันทร์อารักษ์,บุญเดือน วัฒนกุล และทศิธรรัตน์ รื่นเรือง (2558) อ้อมใจ พลกายา และอัจฉราพรรณ วงษ์น้อย (2561) และรุ่งนภา จันทรา และอดิฏญ์ ศรเกษตริณ (2560)

การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในแต่ละ ด้านและภาพรวม พบบัณฑิตรุ่น 1 มีค่าเฉลี่ยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 แตกต่างและสูงกว่านักศึกษา รุ่น 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($P < 0.001$) และบัณฑิตรุ่น 2 มีค่าเฉลี่ยทักษะ แห่งศตวรรษที่ 21 แตกต่างและสูงกว่านักศึกษารุ่น 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($P < 0.001$) แต่บัณฑิตรุ่น 1 กับรุ่น 2 และนักศึกษารุ่น 3 กับรุ่น 4 มีค่าเฉลี่ยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในบัณฑิตรุ่นที่ 1 และ 2 ผ่านการปฏิบัติงานจริงและเรียนครบตาม หลักสูตรที่กำหนด จึงทำให้มีคะแนนเฉลี่ยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สูงกว่านักศึกษารุ่น 3 และ 4 ที่ กำลังศึกษาอยู่ สอดคล้องกับการศึกษาของกมลรัตน์ เทอร์เนอร์ และคณะ (2558) ที่พบค่าเฉลี่ยทักษะ แห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีทักษะสูงกว่าชั้นปีที่ 3, 2 และ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

และนักศึกษาชั้นปีที่สูงกว่ามีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะโดยรวมสูงกว่าชั้นปีที่ต่ำกว่าตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 กับปีที่ 2 ที่พบว่าค่าเฉลี่ยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยพบบัณฑิตและนักศึกษามีทักษะตามผลลัพธ์การเรียนรู้ทางปัญญา การปฏิบัติทางวิชาชีพ และความรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับท้าย ๆ ผู้เรียนยังไม่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิทยาลัยโดยอาจารย์ผู้สอนจึงควรจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลายและเหมาะสมกับรายวิชา ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากสถานที่จริง เพื่อส่งเสริมทักษะนี้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติต่อไป

จากผลการวิจัยพบนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัย มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การสร้างสรรค์และนวัตกรรม การสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ การเขียน การอ่าน และคณิตศาสตร์ในระดับปานกลาง วิทยาลัยโดยอาจารย์ผู้สอนควรทำความเข้าใจและปรับปรุงแบบการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้มีโอกาสใช้ทักษะดังกล่าวมากยิ่งขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียน และมีการติดตามประเมินผลความสำเร็จในการพัฒนาทักษะดังกล่าวทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการติดตามผลการเรียนรู้ของบัณฑิตแต่ละรุ่นอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากตัวบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปและให้บัณฑิตมีคุณลักษณะที่ตอบสนองผู้ใช้บัณฑิต เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานและผู้เกี่ยวข้อง

2. ควรมีการสำรวจความต้องการจำเป็นของผู้ใช้บัณฑิต ทั้งในส่วนราชการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล หรือองค์กรเอกชน ที่บัณฑิตสามารถเข้าไปปฏิบัติงานได้ เพื่อนำผลการศึกษามาปรับปรุงหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตมากยิ่งขึ้น

วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย
ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

เอกสารอ้างอิง

กมลรัตน์ เทอร์เนอร์, ลัดดา เหลืองรัตนมาศ, สราญ นิรันรัตน์, จิราภรณ์ จันทน์อาร์ักษ์, บุญเตือน วัฒนกุล และทศติยรัตน์ รื่นเรือง. (2558). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีลบลูรี. **วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข, 25 (2), 178-193.**

เจตนิพัทธ์ บุญยสวัสดิ์, วิไลภรณ์ สุทธา, พจนีย์ บุญญา, สุนีย์ สหัสโพธิ์, อภิญา มานะโรจน์ และ ชาวลิต อุปฐาก. **คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ. คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร; 2554.**

ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 10. นนทบุรี: บริษัทไทยเนรมิต กิจ อินเตอร์โพรแกรสซิฟ จำกัด.**

ธีรวิมล เอกะกุล. (2543). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.**

รุ่งนภา จันทรา, เพ็ญศรี ทองเพชร และอดิญาณ์ ศรีเกษตริน. (2559). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุราษฎร์ธานี. **วารสารการพยาบาล และการศึกษา, 9 (4), 90-101.**

รุ่งนภา จันทรา และอดิญาณ์ ศรีเกษตริน. (2560). ทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุราษฎร์ธานี. **วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการ สาธารณสุขภาคใต้, 4 (1), 180-190.**

ศิริณีย์ อินทรหนองไผ่ และจุฑามาศ ศชโคตร. (2560). ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลชุมชน หลักสูตรพยาบาลศาสตร บัณฑิต. **วารสารพยาบาลตำรวจ, 9 (2), 104-114.**

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประเทศไทย. (2557). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557. กรุงเทพมหานคร: สำนักมาตรฐานและ อุดมศึกษา.**

อ้อมใจ พลกายา และอัจฉราพรรณ วงษ์น้อย. (2561). ความพึงพอใจในงานและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุราษฎร์ธานี. **วารสารการศึกษาและการพัฒนา มนุษย์, 2 (2), 69-78.**

Trilling B, Fadel C. (2009). **Learning and innovation skills. 21st century skills learning for life in your times. San Francisco: Jossey-Bass.**

